

กฎระเบียบการค้าต่างประเทศภายใต้กรอบ EAEU

โดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงอัสตานา
ธันวาคม ค.ศ. 2024

สหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย (เรียกย่อว่า EAEU หรือสหภาพ) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมการบูรณาการและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และประกอบด้วยประเทศสมาชิก 5 ประเทศที่มีประชากรมากกว่า 183 ล้านคน ได้แก่ อาร์เมเนีย เบลารุส คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และรัสเซีย (ภาพที่ 2) วัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งองค์กรนี้คือเพื่อให้แน่ใจว่ามีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ แรงงาน และทุนอย่างเสรีภายในประเทศสมาชิก เมื่อพูดถึงกฎระเบียบการค้าต่างประเทศ มีหลักการและกฎเกณฑ์สำคัญหลายประการที่เป็นแนวทางในความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศนอกสหภาพ

ภาพที่ 1 โลโก้ของ EAEU

ภาพที่ 2 EAEU บนแผนที่

แหล่งที่มา: GIS - Geopolitical Intelligence Services

1. ภาพรวมของ EAEU

EAEU ก่อตั้งขึ้นโดยสนธิสัญญาว่าด้วยสหภาพเศรษฐกิจยูเรเชีย ซึ่งมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2015 ประเทศสมาชิกประกอบด้วยอดีตรัฐ 5 รัฐของสหภาพโซเวียต ซึ่งเคยมีประสบการณ์ในการดำเนินงานร่วมกันภายในสหภาพเดียวกันมาก่อน เมื่อพูดถึงเป้าหมายหลักของ EAEU สามารถอธิบายได้ดังนี้:

การบูรณาการทางเศรษฐกิจ

เพื่อสร้างพื้นที่เศรษฐกิจเดียวสำหรับประเทศสมาชิกซึ่งอำนวยความสะดวกให้กับ การไหลเวียนอย่างเสรีของสินค้า บริการ ทุน และแรงงาน

ความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ

โดยการรวมทรัพยากรและประสานนโยบาย EAEU มีเป้าหมายที่จะกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก

นโยบายการค้าแบบรวม

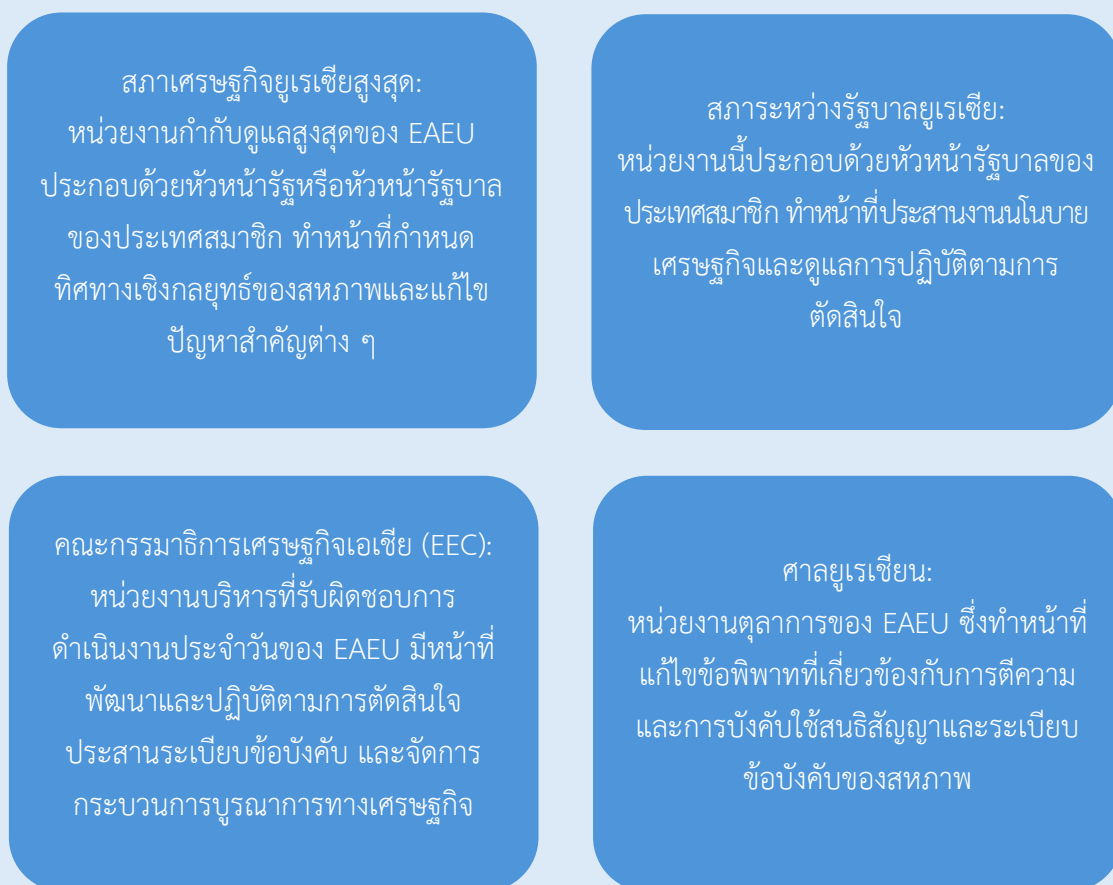
เพื่อเจรจาและควบคุมนโยบายการค้ากับประเทศที่สามแบบเป็นกลุ่ม เพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองร่วมกันของประเทศสมาชิก

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน	เพื่อปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน รวมถึงการขนส่ง พลังงาน และการเชื่อมโยงการสื่อสารทั่วทั้งภูมิภาค
ความร่วมมือทางสังคม	เพื่อแก้ไขปัญหาทางสังคม เช่น การว่างงาน และความยากจน และส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่าง ๆ เช่น การดูแลสุขภาพ การศึกษา และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

ภาพที่ 3 วัตถุประสงค์ของ EAEU

2. สถาบันหลักของสหภาพ

EAEU มีสถาบันหลักหลายแห่งที่อำนวยความสะดวกในการทำงานและการตัดสินใจ:

3. ระเบียบ EAEU ที่ควบคุมการค้ากับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก

ตามที่แสดงในภาพที่ 3 ระเบียบข้อบังคับด้านการค้าต่างประเทศภายใน EAEU ได้รับการออกแบบมาเพื่อสร้างพื้นที่เศรษฐกิจที่เป็นหนึ่งเดียวสำหรับสมาชิกในขณะที่รับรองว่าสมาชิกจะดำเนินการในฐานะนิติบุคคลร่วมกัน ในความสัมพันธ์ทางการค้าภายนอก สหภาพจะทำการเจรจาข้อตกลงการค้าเป็นกลุ่มกับประเทศต่าง ๆ และองค์กรระดับภูมิภาคภายนอกสหภาพ ข้อตกลงเหล่านี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้เกิดเงื่อนไขการค้าที่เอื้ออำนวยต่อประเทศสมาชิกและเปิดตลาดใหม่

องค์ประกอบหลักของกฎระเบียบการค้าต่างประเทศภายใน EAEU:

สหภาพศุลกากร:

สหภาพศุลกากร: EAEU ดำเนินการภายใต้ภาษีศุลกากรร่วมกันสำหรับการนำเข้าจากประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก ซึ่งหมายความว่าสมาชิกทั้งหมดใช้ภาษ้นำเข้าและกฎระเบียบเดียวกันสำหรับสินค้าจากต่างประเทศที่เข้าสู่สหภาพ สินค้าที่เข้าสู่ประเทศสมาชิก EAEU หนึ่งประเทศสามารถเคลื่อนย้ายไปยังประเทศสมาชิกอื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนศุลกากรเพิ่มเติม อย่างไรก็ตาม มีกฎเฉพาะเกี่ยวกับการตรวจปล่อยสินค้าจากประเทศที่สาม ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการประกาศและการตรวจสอบทางศุลกากรเพื่อให้แน่ใจว่าเป็นไปตามกฎระเบียบของ EAEU

ข้อบังคับทางเทคนิค EAEU:

EAEU ได้กำหนดกรอบข้อบังคับทางเทคนิคที่ประสานมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์และบริการภายในสหภาพ ข้อบังคับเหล่านี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย คุณภาพ และสิ่งแวดล้อมก่อนทำการค้าภายในสหภาพ ข้อบังคับเหล่านี้ใช้กับทั้งผลิตภัณฑ์ในประเทศและผลิตภัณฑ์นำเข้าจากนอก EAEU

นโยบายการค้าและความตกลงกับประเทศที่สาม:

EAEU ดำเนินการเจรจาข้อตกลงการค้ากับประเทศนอกสหภาพในฐานะกลุ่ม ซึ่งจะช่วยให้ประเทศสมาชิกสามารถนำเสนอแนวทางที่เป็นหนึ่งเดียวในการเจรจาการค้า ซึ่งจะทำได้เงื่อนไขที่เอื้ออำนวยมากขึ้นสำหรับทั้งกลุ่ม EAEU ได้ลงนามในข้อตกลงการค้าหลายฉบับแล้ว รวมถึงข้อตกลงกับประเทศต่าง ๆ เช่น เวียดนาม เซอร์เบีย อิหร่าน สิงคโปร์ และจีน และกำลังแสวงหาวิธีขยายความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจภายนอก

บัญชีรายการสินค้านำเข้าจากประเทศที่สาม:

เมื่อทำการค้ากับ EAEU ธุรกิจต่างประเทศจะต้องตระหนักถึง “รายการรวมของสินค้าที่อยู่ภายใต้ข้อห้ามหรือข้อจำกัดในการนำเข้าหรือส่งออกโดยประเทศสมาชิกสหภาพศุลกากรภายใน EAEU เมื่อทำการค้ากับประเทศที่สามและบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้ข้อจำกัด” รายการนี้ได้รับการอนุมัติโดยการตัดสินใจของคณะกรรมการ EEC (คณะกรรมการการเศรษฐกิจยูเรเชีย) และครอบคลุมสินค้านานาหลายประเภทและควบคุมการค้ากับต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่อยู่ในรายการ

4. ความท้าทายในปัจจุบัน

- ความแตกต่างในการพัฒนาเศรษฐกิจ: แม้ว่า EAEU จะส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจ แต่ประเทศสมาชิกก็มีระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่ต่างกัน ซึ่งอาจสร้างความท้าทายในการปรับกฎระเบียบการค้าให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น เกษตรกรรม พลังงาน และเทคโนโลยี
- การสร้างสมดุลระหว่างอำนาจอธิปไตยและการบูรณาการ: แม้ว่าสหภาพจะมุ่งหวังให้เกิดความสามัคคีทางเศรษฐกิจ แต่ในบางพื้นที่ รัฐสมาชิกก็มีผลประโยชน์ที่ต่างกัน ซึ่งบางครั้งอาจนำไปสู่ความตึงเครียดเกี่ยวกับข้อตกลงการค้าและการบังคับใช้กฎระเบียบ
- ปัจจัยทางภูมิรัฐศาสตร์: ความสัมพันธ์ระหว่าง EAEU กับประเทศที่ไม่ใช่สมาชิก โดยเฉพาะสหภาพยุโรปและสหรัฐอเมริกา อาจได้รับอิทธิพลจากความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ นโยบายการค้าภายนอกของประเทศสมาชิกอาจได้รับอิทธิพลจากความสัมพันธ์ทวิภาคีกับมหาอำนาจเหล่านี้

5. โอกาสสำหรับประเทศไทยและอาเซียน

ภาพที่ 4 พิธีลงนามบันทึกความเข้าใจความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่าง

ความร่วมมือระหว่าง EAEU และประเทศสมาชิกอาเซียนมีศักยภาพที่ยิ่งใหญ่และสามารถนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ดีขึ้นสำหรับทั้งสองฝ่าย เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน ค.ศ. 2018 ที่ประเทศสิงคโปร์ ได้มีการลงนามบันทึกความเข้าใจ (MOU) ระหว่างอาเซียนและคณะกรรมการเศรษฐกิจยูเรเชีย (หน่วยงานบริหารของ EAEU) ว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ข้อตกลงนี้แสดงให้เห็นถึงความเต็มใจและความปรารถนาขององค์กรระดับ

ภูมิภาคทั้งสองแห่งที่จะร่วมมือกันและสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน ทั้งนี้ สันเกตได้ว่า ทั้ง EAEU และอาเซียนสามารถเสนอเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อความร่วมมือซึ่งกันและกัน ประเทศอาเซียนซึ่งมีประชากรมากกว่า 600 ล้านคน สามารถให้การเข้าถึงตลาดขนาดใหญ่สำหรับสินค้าและบริการ ในขณะที่สหภาพสามารถจัดหาวัตถุดิบได้ ควบคู่ไปกับเส้นทางการขนส่งที่สะดวกไปยังยุโรป

ภาพที่ 5. การจัดส่งสินค้าจากประเทศไทยไปรัสเซีย ที่มา: Bangkok Post.

ณ เดือนธันวาคม ค.ศ. 2024 ประเทศสมาชิกอาเซียน 2 ประเทศ ได้แก่ เวียดนามในปี ค.ศ. 2015 และสิงคโปร์ในปี ค.ศ. 2019 ได้ลงนามในข้อตกลงการค้าเสรีกับ EAEU การจัดทำข้อตกลงนี้จะเปิดตลาดใหญ่แห่งใหม่สำหรับธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมการค้าและการลงทุน ซึ่งแสดงให้เห็นได้จากผลลัพธ์จากประสบการณ์ของเวียดนาม เมื่อพุดถึงประเทศไทย ปัจจุบันรัฐบาลไทยกำลังอยู่ในขั้นตอนการเจรจาข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างราชอาณาจักรไทยและสหภาพ ตลาดของประเทศสมาชิกสหภาพมีความน่าดึงดูดใจสำหรับธุรกิจของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคเกษตรกรรมและการแปรรูปอาหาร ประเทศไทยมีความตั้งใจที่จะรักษาตำแหน่งของตนในฐานะศูนย์กลางอาหารระดับโลกและศูนย์กลางสินค้าด้านความมั่นคงทางอาหาร และตั้งเป้าหมายที่จะเพิ่มการส่งออกข้าวและผลิตภัณฑ์อาหารของไทย ในเรื่องนี้ ความร่วมมือกับ EAEU สามารถอำนวยความสะดวกในการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้

โดยสรุปแล้ว สามารถสังเกตได้ว่าระเบียบข้อบังคับด้านการค้าต่างประเทศภายใน EAEU ได้รับการออกแบบมาเพื่อส่งเสริมการบูรณาการทางเศรษฐกิจ สร้างตลาดที่เป็นหนึ่งเดียว และให้แน่ใจว่าประเทศสมาชิกสามารถเจรจากับหุ้นส่วนภายนอกได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ความท้าทายในด้านความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ อำนาจอิปไตย และพลวัตทางภูมิรัฐศาสตร์จะต้องได้รับการจัดการอย่างระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าจะประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง เจอนไซที่เอื้ออำนวยที่สุดสำหรับประเทศไทยในแง่ของการค้าและความร่วมมือทางเศรษฐกิจสามารถบรรลุได้ด้วยการลงนามในข้อตกลงการค้าเสรีกับ EAEU ดังที่แสดงให้เห็นในกรณีของเวียดนาม ซึ่งประสบความสำเร็จในการเติบโตของมูลค่าการค้ากับสหภาพหลังจากลงนาม FTA ความร่วมมือทางการค้าและเศรษฐกิจกับ EAEU พิสูจน์แล้วว่าทำได้

แหล่งที่มา:

1. <http://www.eaeunion.org/>
2. <https://www.gisreportsonline.com/r/eurasian-economic-union/>
3. https://en.wikipedia.org/wiki/Customs_Union_of_the_Eurasian_Economic_Union
4. https://en.cyclopedia.ifcg.ru/wiki/What_is_a_Technical_Regulation_of_the_Eurasian_Economic_Union
5. <https://eec.eaeunion.org/en/commission/department/dotp/torgovye-soglasheniya/>
6. https://eec.eaeunion.org/en/commission/department/catr/nontariff/ediny_perechen.php
7. <https://asean.org/asean-and-the-eurasian-economic-commission-sign-a-memorandum-of-understanding-on-economic-cooperation/>
8. <https://www.aseanbriefing.com/news/asean-eurasian-economic-union-room-growth-bilateral-trade-supply-chain-developments/>
9. https://eec.eaeunion.org/upload/medialibrary/189/EAES_Vietnam.pdf
10. <https://www.bangkokpost.com/business/general/2894023/thailand-seeks-negotiations-with-eaeu>